

ที่ นม ๐๐๑๖.๒/๓๓๗/๕๓

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา
๖๒๔/๗-๘ ถนนช้างเผือก ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง นม ๓๐๐๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรการขังตวงวัดอย่างเคร่งครัด

เรียน ~~กรมการค้าภายใน~~ ~~กระทรวงพาณิชย์~~ ~~เรื่อง~~ ~~ขอปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่ติดตรึงกับที่~~ ~~ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่ ๒๐ เมตริกตันขึ้นไป และมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิทัล (เครื่องชั่งรถยนต์)~~

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่ติดตรึงกับที่ ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่ ๒๐ เมตริกตันขึ้นไป และมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิทัล (เครื่องชั่งรถยนต์) พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามที่ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ได้ส่งเจ้าหน้าที่สายตรวจขังตวงวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ทหารกองทัพบกที่ ๒ และกองทัพบกที่ ๓ ลงพื้นที่ตรวจสอบโรงสี ทำข้าว ลานมัน โรงแป้ง และลานรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอย่างเข้มงวด เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรการขังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการขังตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ในส่วนของเครื่องชั่งรถยนต์ เครื่องวัดความชื้นข้าว และเครื่องชั่งวัดอัตราร้อยละของแป้งในหัวมันสำปะหลัง นั้น

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา ขอเรียนว่า จากการลงพื้นที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวดพบว่าโรงสี ทำข้าว หลายรายยังใช้ซอฟต์แวร์ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต่อเชื่อมกับเครื่องชั่งรถยนต์ที่ไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่ติดตรึงกับที่ ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่ ๒๐ เมตริกตันขึ้นไป และมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิทัล (เครื่องชั่งรถยนต์) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการใช้เครื่องวัดความชื้นข้าวที่สิ้นอายุคาร์บอน และผู้รับซื้อมันสำปะหลังบางรายใช้เครื่องวัดอัตราส่วนร้อยละของแป้งในหัวมันสำปะหลังที่ไม่มีเครื่องหมายรับรอง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งฯ เป็นไปด้วยความถูกต้องและเกิดความเป็นธรรมในทางการค้าแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชั่งทุกฝ่าย จึงขอให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ฯ อย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการขังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และตามมาตรา ๗๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการขังตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกินสองแสนแปดหมื่นบาท

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ศ. เหน่งพิรุฬห์

(นายธวัชชัย เหน่งพิรุฬห์)

พาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มกำกับดูแลและพัฒนาเศรษฐกิจการค้า

โทร/โทรสาร ๐-๔๔๒๕-๒๑๒๖, ๐-๔๔๒๕-๔๘๒๖

E-mail: ratchasima@dit.go.th

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่ติดตรงกับที่
ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่ ๒๐ เมตริกตันขึ้นไป และมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิตอล (เครื่องชั่งรถยนต์)
พ.ศ. ๒๕๕๔

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติการใช้เครื่องชั่งแบบ
แท่นซึ่งที่เป็นเครื่องชั่งรถยนต์ซึ่งมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิตอล พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่เป็นเครื่องชั่งรถยนต์ซึ่งมีส่วนชั่งน้ำหนัก
เป็นระบบดิจิตอล พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศ
กระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่เป็นเครื่องชั่งรถยนต์ซึ่งมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบ
ดิจิตอล พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปแล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพการณ์
ปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งชนิดติดตรงกับที่ ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่
๒๐ เมตริกตันขึ้นไป และมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิตอล (เครื่องชั่งรถยนต์) เป็นไปด้วยความถูกต้อง
และเกิดความเป็นธรรมในทางการค้าแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชั่งทุกฝ่าย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕
แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๓ และมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่เป็นเครื่องชั่งรถยนต์
ซึ่งมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิตอล พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่เป็นเครื่องชั่งรถยนต์
ซึ่งมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิตอล พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ข้อปฏิบัติการใช้เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่เป็นเครื่องชั่งรถยนต์
ซึ่งมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิตอล พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“เครื่องชั่ง” หมายความว่า เครื่องชั่งแบบแท่นซึ่งที่ติดตรงกับที่ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่ ๒๐ เมตริกตัน
ขึ้นไป และมีส่วนชั่งน้ำหนักเป็นระบบดิจิตอล

“ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการแสดงผลการชั่งน้ำหนัก” หมายความว่า ซอฟต์แวร์ (Software) ที่รับสัญญาณน้ำหนักจากส่วนชั่งน้ำหนักโดยตรง เพื่อใช้ในการแสดงผลการชั่งน้ำหนักและพิมพ์ใบแสดงผลการชั่งน้ำหนัก โดยต้องแสดงค่าหน่วยเป็นกิโลกรัมเท่านั้น และไม่สามารถแก้ไขผลการชั่งที่แสดงค่านั้นได้

ข้อ ๕ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่ง

(๑) การเชื่อมต่อสายสัญญาณของเครื่องชั่งที่มีผลต่อการแสดงค่าทั้งหมดต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(๑.๑) สายสัญญาณจากส่วนส่งผ่านน้ำหนัก (Load - transmitting device, Load cell) แต่ละสายมายังกล่องรวมสัญญาณ และสายสัญญาณออกจากกล่องรวมสัญญาณไปยังส่วนชั่งน้ำหนัก (Load - measuring device) ต้องไม่มีกล่องแยกสายหรืออุปกรณ์ใด ๆ ต่อพ่วง เว้นแต่อุปกรณ์ใด ๆ ที่ต่อพ่วงนั้นเป็นไปเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน และอุปกรณ์ดังกล่าวต้องเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยสากล โดยได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และการเดินสายสัญญาณต้องกระทำในลักษณะที่สามารถตรวจสอบได้ง่าย

(๑.๒) สายสัญญาณจากแผงวงจรภายในของส่วนชั่งน้ำหนักไปยังอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณภายนอก (Ports) ต้องไม่มีสายสัญญาณหรืออุปกรณ์อื่นใดมาต่อพ่วง

(๑.๓) สายสัญญาณที่ต่อระหว่างส่วนชั่งน้ำหนักและส่วนส่งผ่านน้ำหนัก หรือสายสัญญาณที่ต่อระหว่างส่วนชั่งน้ำหนักและกล่องรวมสัญญาณ สายสัญญาณต้องมีอัตราส่วนระหว่างความยาวต่อพื้นที่หน้าตัด (L/A) ไม่เกินค่าอัตราส่วนสูงสุดระหว่างความยาวต่อพื้นที่หน้าตัด $(L/A)_{max}$ ตามรายละเอียดทางเทคนิคหรือคุณลักษณะเฉพาะของส่วนชั่งน้ำหนักที่ผู้ผลิตกำหนดไว้

กรณีที่มีการต่อสายสัญญาณที่มีพื้นที่หน้าตัดแตกต่างไปจากวรรคแรก เพื่อความปลอดภัยด้านการป้องกันการระเบิดหรือป้องกันฟ้าผ่า ค่า excitation voltage ที่ส่วนส่งผ่านน้ำหนักจะต้องสอดคล้องกับ minimum input voltage per verification scale interval ของส่วนชั่งน้ำหนักตามรายละเอียดทางเทคนิคหรือคุณลักษณะเฉพาะของส่วนชั่งน้ำหนักที่ผู้ผลิตกำหนดไว้

(๑.๔) ขุดสายสัญญาณจากแผงวงจรภายในของส่วนชั่งน้ำหนักไปยังอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณภายนอก สำหรับใช้ต่อสายสัญญาณแสดงผลการชั่งน้ำหนักไปยังระบบคอมพิวเตอร์ และส่วนแสดงค่าที่ต่อออกมาภายนอก แต่ละขุดสายสัญญาณกำหนดให้มีได้เฉพาะ ๒ สาย ดังต่อไปนี้

(๑.๔.๑) สายสัญญาณแสดงผลการชั่งน้ำหนักไปยังระบบคอมพิวเตอร์หรือส่วนแสดงค่าที่ต่อออกมาภายนอกเท่านั้น

(๑.๔.๒) สายสัญญาณสำหรับสายดิน (Ground)

(๑.๕) สายสัญญาณจากส่วนชั่งน้ำหนักไปยังส่วนแสดงค่าที่ต่อออกมาภายนอก (Remote Display) และสายสัญญาณจากส่วนชั่งน้ำหนักไปยังระบบคอมพิวเตอร์ ต้องไม่มีกล่องแยกสายหรืออุปกรณ์ใด ๆ ต่อพ่วง และการเดินสายสัญญาณต้องกระทำในลักษณะที่สามารถตรวจสอบได้ง่าย

(๑.๖) การต่อสายสัญญาณของเครื่องชั่งห้ามใช้ระบบสัญญาณไร้สาย

(๒) เครื่องชั่งจะต้องได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องกันของส่วนชั่งน้ำหนักและส่วนส่งผ่านน้ำหนัก (Compatibility check for modules with analog input) ตามที่ International Organization of Legal Metrology กำหนดไว้ใน International Recommendation OIML R ๗๖-๑ Non-automatic weighing instruments ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานกลางชั่งตวงวัดกำหนด

(๓) ระบบคอมพิวเตอร์ที่ต่อพ่วงกับส่วนชั่งน้ำหนักของเครื่องซึ่งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(๓.๑) สายสัญญาณจากระบบคอมพิวเตอร์ต้องต่อเข้ากับอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณภายนอกของส่วนชั่งน้ำหนักเท่านั้น

(๓.๒) ระบบคอมพิวเตอร์ต้องใช้สำหรับรับสัญญาณแสดงผลการชั่งน้ำหนักจากส่วนชั่งน้ำหนักเท่านั้น

(๓.๓) ระบบคอมพิวเตอร์ทั้งภายในและภายนอกต้องไม่มีอุปกรณ์ใดๆ ต่อพ่วง ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผลการชั่งน้ำหนัก

(๓.๔) ในระบบคอมพิวเตอร์ที่มีซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการแสดงผลการชั่งน้ำหนักต้องทำให้มีการแสดงผลการชั่งน้ำหนักที่มาจากส่วนชั่งน้ำหนัก แสดงวัน เวลา และแสดงสถานที่ที่ทำการชั่ง โดยการแสดงนั้นต้องเป็นการแสดงโดยตรงในขณะที่ทำการชั่งเป็นปัจจุบันเท่านั้น และต้องไม่สามารถแก้ไขผลการชั่งน้ำหนัก รวมทั้งการแสดงวัน เวลา และสถานที่ที่ทำการชั่งที่แสดงไว้นี้ได้

(๓.๕) ในกรณีที่มีการพิมพ์ผลการชั่งน้ำหนัก ใบแสดงผลการชั่งน้ำหนักต้องถูกพิมพ์ออกจากซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการแสดงผลการชั่งน้ำหนักเท่านั้น และต้องแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๓.๕.๑) น้ำหนักรวม (น้ำหนักบรรทุกกรรมน้ำหนักสินค้า)

(๓.๕.๒) น้ำหนักบรรทุก

(๓.๕.๓) น้ำหนักสินค้า

(๓.๕.๔) น้ำหนักหักสิ่งเจือปน ความชื้น ฯลฯ (ถ้ามี)

(๓.๕.๕) ชนิดสินค้า (ถ้ามี)

(๓.๕.๖) สถานที่ที่ทำการชั่ง ในขณะที่ทำการชั่ง

(๓.๕.๗) ลายมือชื่อผู้ชั่ง (ผู้ซื้อ และผู้ขาย(ถ้ามี))

(๓.๕.๘) วัน เวลา ต้องแสดงเป็นปัจจุบัน

(๓.๖) เมื่อการชั่งแต่ละครั้งเสร็จสมบูรณ์แล้ว ให้ผู้ชั่งพิมพ์ใบแสดงผลการชั่งน้ำหนักและมอบใบแสดงผลการชั่งน้ำหนักให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการชั่งทันที

(๓.๗) เครื่องชั่งที่มีระบบคอมพิวเตอร์ต่อพ่วงกับส่วนชั่งน้ำหนัก ต้องมีซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการแสดงผลการชั่งน้ำหนักเพียงหนึ่งซอฟต์แวร์ (Software) และจะต้องเป็นซอฟต์แวร์ (Software) ที่ติดตั้งไว้ในระบบปฏิบัติการของระบบคอมพิวเตอร์เท่านั้น

(๔) เครื่องชั่งและใบแสดงผลการชั่งน้ำหนักต้องแสดงค่าในระบบเมตริกหน่วยเป็นกิโลกรัมเท่านั้น

(๕) ส่วนแสดงค่าที่ต่อออกมาภายนอกจะต้องแสดงผลการชั่งน้ำหนักที่รับมาจากส่วนชั่งน้ำหนักตลอดเวลาขณะที่เปิดสวิตช์ส่วนชั่งน้ำหนัก

(๖) การแก้ไขตัดแปลงหรือเพิ่มเติมอุปกรณ์ใด ๆ ในกล่องรวมสัญญาณ ส่วนชั่งน้ำหนัก ส่วนแสดงค่าที่ต่อออกมาภายนอก และระบบคอมพิวเตอร์จะกระทำมิได้

ข้อ ๕ เครื่องชั่งที่แสดงค่าเองไม่ได้แบบแท่นชั่งที่ติดตรงกับที่ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่ ๒๐ เมตริกตันขึ้นไป ต้องมีส่วนแสดงค่าน้ำหนักในลักษณะที่ให้ผู้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการชั่งทุกฝ่ายสามารถอ่านค่าน้ำหนักได้พร้อมกัน หากไม่มีส่วนแสดงค่าน้ำหนักในลักษณะดังกล่าว ต้องมีส่วนแสดงค่าน้ำหนักเป็นตัวเลขเพิ่มอีก ๑ ชุดสำหรับผู้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการชั่งทุกฝ่ายสามารถอ่านค่าน้ำหนักได้พร้อมกัน และขณะทำการชั่งเครื่องชั่งต้องสามารถใช้งานได้ทั้งระบบ คันชั่งและระบบการแสดงค่าแบบดิจิทัล

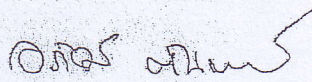
เครื่องชั่งตามวรรคหนึ่งที่จะให้คำรับรองได้ ผู้ยื่นคำขอ เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ใช้เครื่องชั่ง ต้องดำเนินการให้เครื่องชั่งเป็นไปตามข้อปฏิบัติของประกาศนี้

ข้อ ๖ เครื่องชั่งที่ได้รับการตรวจสอบให้คำรับรองไว้แล้วก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับให้ใช้ได้ต่อไป จนกว่าเครื่องชั่งจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือซ่อมแซมอุปกรณ์ที่มีผลต่อการชั่งน้ำหนักของเครื่องชั่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่วนส่งผ่านน้ำหนัก
- (๒) ส่วนชั่งน้ำหนัก
- (๓) แท่นชั่งน้ำหนักโครงสร้างแท่นชั่งน้ำหนัก
- (๔) ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการแสดงผลการชั่งน้ำหนัก

และเครื่องชั่งนั้นจะต้องได้รับการตรวจสอบให้คำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่อีกครั้งก่อนใช้งานในกิจการ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

(นางอภิรดี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์